

fort. Rigsdagsmanden for Kjøbenhavns Amts 5te Valgfreds (Nugaard) har Ordet.

Nugaard: Det Lovforslag, som nu om saa Dieblitte foreligger til endelig Afgjørelse her, har været underkastet saa vidtløftige Forhandlinger, at jeg nu kun skal tillade mig at udtale nogle saa Ord i Anledning af samme. De danske Skolelærere have i en lang Mærtske med Nette klaget over deres i Reglen usle Kaar. De have petitioneret mangfoldige Gange om en Forbedring i dem, og man har idelig og idelig lovet dem, at dette skulde skee. Hidtil blev det imidlertid kun til Løfter. Nu foreligger der os da endelig et Lovforslag til Forkastelse eller Vedtagelse. Jeg haaber, at Lovforslaget vil blive vedtaget, og ligeledes, at det ogsaa vil blive vedtaget i det andet Thing. Jeg er overbevist om, at naar det meget snart udkommer som Lov, vil det vække megen Glæde rundt omkring i Danmark blandt Skolelærerne, og den Minister, som har forelagt dette Lovforslag og derved knyttet sit Navn til en vigtig Reform, vil blive takket mange Gange og inderligt af Skolelærerne. Som den, der i en lang Mærtske offentlig har talt Skolelærernes Sag, troer jeg ikke, at det vil være ubeskæmt af mig, naar jeg her, i samtlige Skolelæreres Navn, takker den høitærede Cultusminister, fordi han har indbragt dette i flere Henseender billige og retfærdige Lovforslag. Men den Glæde, som Loven vil vække blandt Skolelærerne, vil ikke, saa troer jeg, blive fulgt af en tilsvarende Glæde i Communerne, der ikke ere blevne indrømmede den Ret, der tilkommer dem. Mange af de Ting, som ved anden Behandling her ere blevne udfødte af Loven, vilde kunne have fremkaldt en saadan Glæde i Communerne, men de ere nu ikke mere i Loven; i den Skikkelse, som den nu foreligger her, vil den blive vedtaget. Vi maae imidlertid, som der fra flere Sider er blevet udtalt, haabe, at den Tid ogsaa meget snart vil komme, at mindre Skridt, som her ere gjorte i en god Retning, vilde blive efterfulgte af større Skridt saaledes, at Communerne ogsaa maae komme til en fuldstændig Benyttelse af deres Rettigheder ogsaa med

Hensyn til Skolen, og i dette Haab stemmer jeg med Glæde for Loven.

Norgaard: Jeg kan ikke sige, at nærværende Sag er kommet mig saameget uventet; jeg har forudsæet, at noget Lignende vilde komme. Man har jo, som bekendt, flere Aar fra Ministerbanken hørt Tale om store Reforme i den Retning, men da den saalænge bebudede større Reform kom frem, svandt den ind til nogle temmelig ubetydelige Ændringer til den gamle Lov. Jeg har med Opmærksomhed fulgt den Forhandling, der har været fort om denne Sag, saavel her som i de forskjellige Læremøder, og læst disse Referater med Opmærksomhed i Haab om at see en Spire til noget Godt; men jeg maa tilstaae, at det deraf ikke har lykkedes mig at træffe paa Noget, som tiltaler mig, derimod kan jeg ikke sige det Samme om denne Lov, den er vel temmelig kostbar, men den indeholder ogsaa adskillige Bestemmelser, som idetmindste for endeel have tiltalt mig, og som efter min Formenting gjøre Ministeren Ære. Jeg skal tillade mig at citere enkelte af de Bestemmelser, hvortil jeg her sigter, og navnlig mener jeg, at den foreslaaede Samvirken imellem Kjøbstad og Land er en meget heldig Bestemmelse, som i flere Henseender vil have gavnlige Følger; dernæst skal jeg tillade mig at nævne den mindre stødende Maade, hvorpaa endeel af Udgifterne skal udredes, og ligeledes maa det ogsaa paa- skjønnes, at Ministeren er kommen frem med Forslag til, at der fra Staten skal gives 50,000 Rd. aarlig til Udgifternes Bestridelse o. s. v.

Der er saaledes efter min Mening endeel Bestemmelser i denne Lov, hvori jeg øiner noget Godt, og som virkelig har tiltalt mig, og som jeg mener ved en videre Udvikling vil have gode Følger. Foruden de af mig nævnte er deri ogsaa en Bestemmelse, som jeg vil tillade mig at henlede den ærede Ministers Opmærksomhed paa, og med Hensyn hertil vilde det være mig meget kjært at høre den ærede Ministers Udtalelse; det angaaer nemlig det Punkt om Haandgjærings-skoler for Piger paa Landet. Det, som for mig er det mindst Behagelige ved Loven, det er Bestemmelsen